

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Maa- ja metsätalousministeriö

Turtola 14. tammikuuta 2019

kirjaamo@mmm.fi

orian.bondestam@mmm.fi

Viite: Ministeriön lausuntopyyntö 8.11.2018

1827/04.04.03.01/2018

KANTAKOHTAISEEN KALASTUKSEEN

Kantakohtaiseen kalastukseen -slogan on tullut tutuksi Tornio-Muoniojokiseuran lausunnoissa ja eri kannanotoissa. Tornio-Muoniojokiseura käynnisti 10 vuotta sitten prosessin, jonka tavoitteena oli siirtyminen vaelluskalojen kantakohtaiseen kalastukseen.

Tärkeänä osana tätä tavoitetta esitimme 24.6.2009 Maa- ja metsätalousministeriölle kansallisen lohistrategian laatimista maahamme. Esityksemme ei saanut aluksi kannatusta ministeriöstä, mutta saimme ymmärrystä luonnonvarainneuvostossa. Luonnonvarainneuvoston tuen avulla saimme maa- ja metsätalousvaliokunnan tarttumaan innolla asiaan.

Niinpä valiokunnan toivomusten mukaisesti maahamme laadittiin 2013 maa- ja metsätalousministeriön johdolla lohi- ja meritaimenstrategia ja se vahvistettiin loka-kuussa 2014 valtioneuvoston periaatepäätöksenä. Strategian tarkoituksena on vahvistaa kalakantoja ja on *"tarkoitettu noudatettavaksi valtion viranomaisten toiminnassa"*. Eri kalastusmuotojen välinen taloudellinen analyysi ja monet muut asiat jätettiin myöhemmin selvitettäväksi.

MMM:n lainsäädännölliset toimet romuttivat lohi- ja meritaimenstrategian uskottavuuden, kun se strategiatyöryhmän kannan ja valtioneuvoston periaatepäätöksen vastaisesti muutti ei-siirrettäviksi sovitut merialueen kalastajakohtaiset kiintiöt siirrettäviksi. Vastoin biologista faktaa ministeriö sai kalastuslakiin määritelmän kalakannasta, jossa eri kantojen sekaparvet määriteltiin yhdeksi kalakannaksi. Vael-

luskalojen osalta kalastuslain kalakantamääritelmä tarkoittaa määritelmänsä vasta-kohtaa, sekakantaa.

Kalastuslain mukaan merellä syönnöstävät Simo- ja Tornionjoen ja muiden Perämeren jokien luonnonlohet ovat laitoksissa viljeltyjen lohien kanssa nyt yksi ja sama kanta. Tällainen virhe lainsäädännössä on oikaistava välittömästi ja lisättävä lakiin vaelluskalakantaa koskeva määritelmä. Kun vaelluskalat on huomioitu uusia kalatalousalueita määriteltäessä, voimme puutteista huolimatta todeta, että jälleen on otettu askel kohti kantakohtaista kalastusta.

Meritaimenkantojen hoitosuunnitelman mukaan Pohjanlahden toisen alkuperäiskannan, Lestijoen taimenten, kalastuskuolleisuusluku rannikolla ennen kutuvaelluskokoon kasvamista on yli 90%. Taimenkannan elpyminen vaatii rohkeita kalastusta koskevia toimenpiteitä, jotta muut hoitotoimenpiteet eivät menetä merkitystään.

Lohi- ja meritaimenstrategian valmistumisesta on kulunut yli 5 vuotta ja sen vahvistamisesta valtioneuvostossa on kulunut yli neljä vuotta. Strategia ulottuu ensi vuoteen. **Mihin jätitte Tornionjoen meritaimenen kannanhoitosuunnitelman?** Luonnonvarakeskus on selittänyt tekemättömyyttä sillä, että ministeriöltä ei ole tullut toimeksiantoa. Ruotsi on laatinut oman lohistrategiansa ja on päämäärätietoisesti pyrkinyt edistämään meritaimenien suojelua pyydysrajoituksin. Kun vastaava Ruotsin ministeri on Tornionlaaksosta kotoisin ja äidinkieleltään suomenkielinen, olisi luullut yhteistyön lähtevän mutkattomasti liikkeelle,

Tornionjoella on meritaimen rauhoitettu oma-aloitteisesti. Sen vuoksi on ollut havaittavissa esim. kalastusalueen piirissä selkeää kärsimättömyyttä valtiovallan viivyttelyn vuoksi. Kun meritaimen on rauhoitettu Tornionjoessa, tulee kalastuslain 63 §:n tarkoittamalla tavalla tehdä kaikki voitava, jotta kalojen kulku kutualueille on esteetöntä.

Nyt vireillä olevat, Tornionjoen vesistöön nojaavat, kaivoshankkeet uhkaavat Tornionjoen äärimmäisen uhanalaista meritaimenkantaa niiden keskeisimmällä kutualueella ja vaativat nopeita toimia. On välttämätöntä, että osana kannanhoitosuunnitelmaa selvitetään perusteellisesti suunnitelluista kaivoksista Tornion-Muonionjoen vesistöön ja sen vaelluskaloille aiheutuvat vaikutukset.

Kunnioittavasti

Tornio-Muonijokiseura ry

Kalervo Aska, pj.

jokiseura@tornionjoki.fi

www.jokiseura.fi